

nybonitten

INDHOLD

04 NYT FRA TÆKKER

05 SENSOMMER/EFTERÅR I NYE

06 PALLE: NATURFORMIDLER

08 AARHUS ARKITEKTURPRIS

09 BYPLANSPRISEN 2022

10 DE GRØNNE MELLEMRUM

12 NYELIV

14 NYE'S FRØBLANDING

15 OPSKRIFT FRA NYMA

NYT FRA TÆKKER

Det har været en begivenhedsrig sensommer og efterår for Nye og for Tækker, hvor Nye har nydt stor opmærksomhed udefra de seneste måneder.

Svinget: Vi har officielt overtaget Svinget fra C.J. Group der dog stadig laver mindre udbudninger rundt omkring byggeriet. Det betyder også, at fælleshuset står godt og vel færdigt og langsomt begynder at blive taget i brug. Mange spørger til udlejning: dette kan p.t. gøres gennem April på abc@taekker.dk, men hvis ikke det haster, opfordrer vi til at man venter til den online bookingside kommer i brug.

En grøn nyhed: Der er indkøbt 50+ træer der skal plantes omkring Svinget. Der er tale om 13 sorter æbletræer, to sorter pærer, ægte kastanjetræer (*Castanea sativa*), valnødtræer samt et stort egetræ.

Dialogmøder: Fremadrettet vil vi holde tre dialogmøder om året for at styrke samarbejdet og kommunikationen mellem beboerne og Tækker. Vi vil gerne give jer bedre indblik i vores planer, men også de udfordringer vi fra tid til anden støder på. Man er velkommen til at komme med gode ideer til mødernes indhold og emner der kan tages op. Forslag kan sendes til April på abc@taekker.dk. I 2023 ligger møderne: **9. februar 17-19, 29. juni 17-19 og 12. oktober 17-19.**

Byttetanken: Vi er glade for at se, at byttetanken benyttes i stor stil. Desværre har det også resulteret i, at den er blevet rodet og uorganiseret. Til alt held har en Byttetanken styregruppe meldt sig på banen til at holde styr på den. De har i samråd med Tækker indført en række tiltag der bliver implementeret over det næste stykke tid. Fra nu af skal møbler placeres i storskraldscontaineren i det afsatte område. Der er lagt en plan med Palle således at møbler tiltænkt genbrug ikke bliver hentet af storskrald, men kan få lov at stå. Derudover vil der komme tøjstativer og kasser til organisering, samt lys inde i containeren.

Wemoov: Der har desværre været et problem med denne måneds betaling, hvorfor flere er blevet trukket flere gange. Det beklager vi meget! På en mere positiv note har vi set en stigende brug af Wemoov og har derfor valgt at sætte endnu en bil ud til brug.

Tips og Tricks: Tips og Tricks postkassen er blevet flyttet til NYMA. Vi har allerede modtaget flere gode ideer og glæder os til at modtage flere.

NYE plakaten: Flere har spurgt til plakaten med Nye højbedene. Den vil blive sat til salg, muligvis sammen med postkort, i den nye NYMA butik.

SENSOMMER / EFTERÅR

September

3. september: Sensommerfest i Nye

16.-18. september: Åben by

16. september: Fællesskabskoncert med Nye Elev Byorkester

16. september: Mød Besøgstjenesten

Oktober

9. oktober: Dragefestival

27. oktober: Planlægningsmøde om Byttetanken

30. oktober: Græskarskæring

November

3. november: Dialogmøde om de grønne mellemrum

20. november: Julebazar

27. november: Juletræsældning

PALLE: NATURFORMIDLER OG SERVICEMAND MED GRØNT BEVIS

”Min fornemmeste opgave er at gøre beboerne super glade for at være her, og det er blandt andet ved at sørge for, at mellemrummene fungerer”.

Har I hilst på Palle? Palle er vores nye naturformidler og serviceperson i Nye. Det er ham der tager sig godt af vores natur. Han har på kort tid fået mere end nok at lave, men nyder de forskelligartede opgaver og afvekslende dage.

Palle er ægte økolandmand, men før dét var han vidt omkring. I sin ungdom boede han i kollektiv og rejste verden rundt, blandt andet i Afrika. Da han kom tilbage, gennemførte han en grøn HF og fortsatte med en landbrugsuddannelse ved den økologiske landbrugsskole, afsluttet med et grønt bevis.

I mere end 20 år drev han økologisk landbrug sammen med sin kone Hanne, hvor han gennem årene også

beskæftigede sig med formidling af økologi til Naturcenter Nymølle i samarbejde med Landbrugsforeningen.

Over årene voksede hans ambitioner for landbruget, til de sidst ikke var forenelige med Aarhus Kommunes planer. Palle valgte i stedet at fortsætte sit virke i voksenlære som mejerist, efter et tre måneders ophold i Ghana sammen med sin kone og tre børn. Uddannelsen bestod han med flyvende farver i et projekt om Tanzania.

Interessen i Afrika er varet ved og ved siden af sit arbejde som mejerist har han udviklet en IT løsning for afrikanske farmere, for at højne mulighederne for at dokumentere deres arbejde og skabe større gennemsigtighed i branchen.

Efter 15 år på Gjesing mejeri har han nu til vores held sagt ja til at blive Nyes naturformidler og servicemand, et job hvor hans selvstændighed og opfindsomhed kommer os til gode. Det afvekslende arbejde var en af grundene til at han sagde ja – og så er det heller ikke dårligt, at være tættere på hans datter, svigersøn og barnebarn der alle bor i Nye.

Som Palle siger er der oceaner af muligheder i Nye og beboerne skal ikke holde sig tilbage fra at gribe fat i ham og dele deres ideer. Han er altid klar på en snak, så hvis

I har gode ideer til udearealer og mellemrum er han manden for at hjælpe.

”Min fornemmeste opgave er at gøre beboerne super glade for at være her, og det er blandt andet ved at sørge for, at mellemrummene fungerer”.

Han glæder sig til udvidelsen med Kulturgården og alle de muligheder det medfører. Han er allerede i dialog med Torben landmand om jorden, og glæder sig til at se projektet på vej.

AARHUS ARKITEKTURPRIS

“God arkitektur og bykvalitet skaber livskvalitet og fremmer bæredygtig udvikling.”
Stadsarkitekt Anne Mette Boye

Til vores store glæde modtog vi den 27. september Aarhus Kommunes bygningspræmiering for Sneglehusene.

“Vi er meget taknemmelige for at modtage Aarhus Arkitekturpris. Med Sneglehusene har vi fået skabt et projekt, der kombinerer mange af de elementer, vi ønsker for Nye som helhed – en bydel, der inspirerer til fællesskab, lokalt engagement og godt naboskab.” Jørn Tækker

Som mange ved er Sneglehusene resultatet af en videreudvikling af BIGs modulære boligkoncept fra Dortheavej Boligerne i Københavns Nordvestkvarter. Med Sneglehusene viste der sig en sjælden mulighed for at tilpasse konceptet til Nye, så det forbinder byliv, fællesskab og trækker naturen helt hen til hoveddøren.

“Normalt får man som arkitekt kun lov til at tegne et hus én gang, men med Sneglehusene fik vi mulighed for at videreudvikle vores boligkoncept fra et tidligere projekt, samtidig med at Sneglehusene har dets helt egen idé og identitet. Vores modulære koncept har givet os mulighed for at bevare en enkelthed i udførelsen trods byggeriets kompleksitet, og vi har kunnet gøre byggeriet endnu bedre med alle vores tidligere erfaringer. Det er berigende at opleve, hvorledes Sneglehusene er blevet taget imod og fyldt med liv. Vi er stolte af at have bidraget til Nyes udvikling, og glæden er vokset tifoldigt med Aarhus Kommunes anerkendelse”, Partner, BIG, Finn Nørkjær.

Det er tredje år i streg, at et af byggerierne i Nye høster en præmiering for forbilledligt byggeri.

BYPLANSPRISEN 2022

Byplanprisen 2022 går til bydelen Nye for visionær, naturbaseret byudvikling.

“Bydelen Nye nord for Aarhus sætter nye standarder for fremtidens bæredygtige bysamfund gennem konkrete løsninger, der skaber plads til natur, fællesskab og biodiversitet. Derfor vinder Aarhus Kommune, Aarhus Vand A/S og Tækker Group Byplanprisen 2022 for et innovativt og visionært samarbejde.” Dansk Byplanlaboratorium.

Byplanprisen uddeles af Dansk Byplanlaboratorium og Akademisk Arkitektforening til en kommune, en region eller en organisation, som har gjort “en særlig indsats for at fremme gode, smukke eller innovative bymiljøer”. Prisen er uddelt siden 1996. Og netop i Nye, mener Arkitektforeningens direktør Lars Autrup, at det er spændende at se, hvordan partnerskabet bag har blik for helheden:

“Bydelen Nye bringer os tættere på visionen om en reel bæredygtig by, som sætter helt nye standarder for planlægning, regnvandsløsninger og infrastruktur.

Det er fantastisk med en privat udvikler, der viser vejen for den bæredygtige udvikling og sammen med virkeligt dygtige rådgivere formår at komme med et stærkt æstetisk bud på fremtiden by” siger Lars Autrup.

Partnerskabet er også særligt vigtigt for os i Tækker. “Et godt samarbejde med Aarhus Vand og Aarhus Kommune har været helt afgørende for, at vi har fået prisen. De to organisationer har taget nogle ambitiøse valg i forbindelse med udviklingen af Nye. Så jeg er særligt glad for at det er hele projektgruppen, der modtager den fornemme pris” Jørn Tækker.

Vi er utroligt stolte af hvor langt vi er nået på de fem år der er gået siden første spadestik, og ser frem til mere godt arbejde – og samarbejde.

DE GRØNNE MELLEMRUM

*Nye indbyder til, at man kan leve et aktivt liv med sport, fritid eller leg.
En by, der inspirerer til fællesskab, lokalt engagement og godt naboskab.*

Vores værdier gælder i høj grad også naturen i og omkring Nye som er en vigtig del af byens identitet. Derfor har vi fra starten anlagt store ambitioner og målsætninger for regnvandshåndtering, klimatilpasning og biodiversitet. Ambitionen er blandt andet at skabe bynatur og biodiversitet i hidtil uset omfang for at løfte den grønne dagsorden.

Det betyder blandt andet at store dele af Nyes grønne arealer er tilsået med vores særlige frøblanding, udviklet til Nye for at fremme naturtilstanden. Mange vil i Nye blive udfordret i, hvad man traditionelt forbinder med et "smukt og et "flot" landskab. Det er et landskab som bliver tydeligt pga. kontrasten mellem vildt og kontrolleret og som gør det muligt at erfare skønheden i en uvant planteæstetik og i mangfoldigheden i planter, dyr og insekter.

Men fællesskab og fællesskabelse er også en vigtig del af Nyes DNA og en idé som vi oplever at beboerne i Nye værdsætter og støtter op om. Nye er bygget på sokkelgrundsprincippet. Det betyder, at man køber eller lejer det areal som huset eller lejligheden står på, men alt udenfor hoveddøren er fællesareal til gavn for alle – og som alle har lige ret til.

I Nye er det målsætningen at beboerne er en del af et landskab hvor der er plads til en mangfoldighed af mennesker, dyr og planter. Endvidere er muligheden for at bruge og være medskabende i landskabet helt central. Det betyder at Nyes landskab er et landskab der åbner sig mod en og indbyder til at man arbejder med jorden, og spiser og udnytter de planter der er i området.

Det betyder også at børn har områder, som er deres domæne, og hvor materialer er stillet til rådighed, så de kan skabe deres egne legerum. Nyes landskab er også et landskab som indbyder til løb og leg, til at gøre ting sammen i landskabet. Det kan være man tager aktiv del i pasningen og brugen af det, mødes til fællesspisning, går ture ind i landskabet og går ture ud i landskabet.

Udviklingen af byrummet i praksis:

- Fællesarealerne er til for at blive brugt. Det gælder også områderne direkte udenfor husene, selvfølgelig med respekt for beboerne.
- "Manglen" på private haver og uforstyrret udsigt er en del af det, der gør Nye til Nye. Fra sin stue ser man ud i fællesskabet fremfor en ligusterhæk.
- Nye bygges stadig. Byen og byrummet udvikler sig løbende sammen med beboerne.
- Vi elsker at udvide sammen, for vi kan ikke gøre alt selv. Det bliver et samarbejde mellem beboere, grundejerforening og Tækker, hvor Tækker sætter rammerne og sætter igang, og hvor fællesskabet driver udviklingen videre.
- Vores visioner går mere end 15 år tilbage, fra da vi først prøvede at sætte ord på hvilken by vi ville have. Fra en workshop med afsæt i Roskilde festival gjorde vi en af vores vigtigste erfaringer: Livet foregår i mellemrummene. Det er her man mødes, hvor nye relationer opstår, hvor fællesskabet blomstrer. Det er blevet en vigtig del af Nyes identitet.
- Nogen gange er mellemrummene færdige med byggeriet, inden indflytning. Andre gange er det ikke. Som Nye er tænkt vil der altid være plads til at udvikle på fællesarealerne.
- Her arbejdes der også med mobile løsninger: bordbænkesæt der kan flyttes rundt efter behov, bål steder, etc. Nye er altid i udvikling på den ene eller den anden måde: Det er ikke alt, der vil fungere i første omgang, men så lærer vi af vores erfaring og udvikler videre.

NYELIV

NYE'S FRØBLANDING

Smukke, velduftende planter, hvoraf nogen er spiselige

Almindelig Røllike /
Achillea millefolium

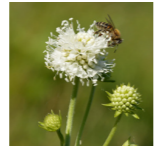
Purløg /
Allium schoenoprasum

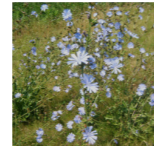
Veltugtende gulaks /
Anthoxanthum odoratum

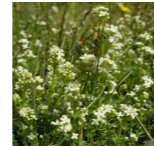
Smalbladet klokke /
Campanula trachelium

Djævetsbid /
Succisa pratensis

Cikorie /
Cichorium intybus

Hvid snerre /
Galium mollugo

Gul okseøj /
Chrysanthemum segetum

Slangehoved /
Echium vulgare

Hjortetræst /
Eupatorium cannabinum

Kommen /
Carum carvi

Kornblomst /
Centaurea cyanus

Alm. Knopurt /
Centaurea jacea

Hulkravet kodriver /
Primula veris

Alm brunelle /
Prunella vulgaris

Almindelig syre /
Rumex acetosa

Fåre-svingel /
Festuca ovina

Alm. mjørdur /
Filipendula ulmaria

Gul snerre /
Galium verum

Prikbladet perikon /
Hypericum perforatum

Hvid okseøj /
Leucanthemum vulgare

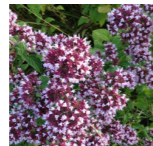
Almindelig kællingetand /
Lotus corniculatus

Lucerne /
Medicago sativa

Esparsette /
Onobrychis viicifolia

Merian /
Origanum vulgare

Nyes græs-og urteblanding

Blandingen er udviklet på baggrund af hjemmehørende spiselige og/eller biodiversitetsfremmende planter, der egner sig godt til Nyes lerjord.

Mellemrummene

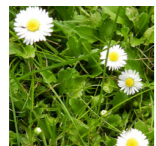
I Nye er det naturen, der kommer først. Vi mener at kunne skabe en sammenhæng, der er markant anderledes. Planter, urter og træer vælges med udgangspunkt i området, og med udgangspunkt i hvad der fra et biologisk synspunkt er egnet til området. Når man færdes i landskabet, vil planter og træer være varierede men genkendelige. Planter og urter fra vores frøblanding er alle spiselige. Brug gerne oversigten her til at genkende dem i landskabet

Landskabet er byens strukturerende element og bruges som katalysator for byens udvikling. Landskabsplanen er udformet sådan, at de enkelte bydele bindes sammen.

Spiselige planter der naturligt vil indfinde sig

Løgkarse /
Alliaria petiolata

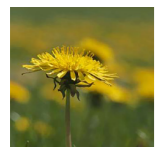
Almindelig tusindfryd /
Bellis perennis

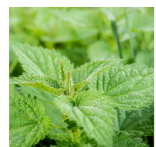
Glat vejbred /
Plantago major

Almindelig fugtgræs /
Stellaria media

Almindelig mælkebøtte /
Taraxacum officinale

Stor nælde /
Urtica dioica

OPSKRIFT FRA NYMA_FOODLAB

KARTOFFEL & PORRESUPPE

NM

KARTOFFEL & PORRESUPPE

Antal: 4 personer

INGREDIENSER

1000 g bagekartoffel
3 stk porrer
200 g røget bacon med svær
1 løg
2 fed hvidløg
0,5 dl hvidvin
1,2 – 1,5 l hønsefond
1 dl piskefløde 38 %
50 g smør
Lidt olivenolie
Sort peber
Salt
1 citron
1 bdt purløg, fintsnittet
Evt. 200 g jordskokker *

FREMANGSMÅDE

Skræl bagekartoflerne og skær dem i tern, hak så løg og hvidløg fint. Skær porrerne i tynde ringe og vask dem grundigt. Skær sværen af baconen og gem til senere. Skær kødet i små tern.

Sæt en gryde på blusset på middel varme. Steg bacontern sprøde i smør og olivenolie, tag op og sæt til side. Steg hvidløg, løg og porrer i baconfedtet og smørret i et par minutter.

Tilsæt kartofler i tern og steg endnu et par minutter. Tilsæt så hvidvin og lad det simre i et par minutter. Tilsæt nu hønsefond og sværen fra baconen (det er vigtigt, da suppen får lidt røgsmag herfra) og lad suppen koge til kartoflerne er meget møre. Fjern sværen. Blend til sidst suppen til den er fin og glat (hold evt. lidt af væsken tilbage og juster konsistensen).

Smag til med salt, friskkværnet sort peber og lidt citronsaft. Servér suppen med det sprødstegte bacon, fintsnittet purløg og brød.

* Kokkens fif: Suppen smager også dejligt, hvis man bruger 200 g skrællede jordskokker (de skal tilsættes sammen med kartoflerne)

